

Personvern og GDPR for klubb

Personvern er retten til et privatliv og retten til å bestemme over egne personopplysninger. Personopplysninger er opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson. GDPR (General Data Protection Regulation) gjelder for alle virksomheter i alle land i EU og EØS. Klubben må også forholde seg til personvern og de lover og regler som gjelder.

1. Klubben bør tenke gjennom følgende

1.1 Oversikt over personopplysninger

Det er viktig at det undersøkes og dokumenteres hvilke personopplysninger som organisasjonsleddet behandler. Dette vil eksempelvis være medlems- og kontaktopplysninger som navn, adresse, e-post, kontingentopplysninger m.m. Få oversikt over hvilke personopplysninger som behandles og hvor personopplysningene er plassert. Denne oversikten er avgjørende for å kunne legge en plan for det videre arbeidet om hvordan komme seg i mål.

1.2 Kartlegging av behandlingsaktiviteter

Kartlegg og lag en oversikt over alle aktiviteter/prosesser som utføres i organisasjonen hvor personopplysninger er involvert. Dette kan eksempelvis være registrering av medlemskap og påmelding til arrangementer og konkurranser eller personaladministrasjon.

1.3 Dokumentere rutinene

Eksempler på rutiner kan være:

- Ved registrering av nye medlemmer/opphevelse av medlemskap
- Henvendelse om sletting/korrigeringsinnlegg/utlevering
- Publisering av bilder og resultatlister
- Bruk av sosiale medier
- Avviks rutiner
- Innhentning av samtykke der det trengs

1.4 Sletting av personopplysninger

Har klubben slettet alle personopplysninger dere ikke lenger trenger og som er overskuddsinformasjon?

1.5 Klart og forståelig språk

Det er viktig at all informasjon som gis ut til medlemmer, frivillige, tillitsvalgte og ansatte formidles klart og tydelig.

- Når det samles inn personopplysninger skal det informeres om en rekke forhold. De det registreres opplysninger om, skal informeres om hvorfor, hvordan og hva opplysningene skal brukes til. Denne informasjonen bør ligge i en såkalt personvernerklæring.

Sørg for at en personvernerklæring ligger lett tilgjengelig på organisasjonsleddets nettside og legg ved lenke når det innhentes personvernsopplysninger.

1.6 Databehandleravtaler

Avtaler med databehandlere som dere benytter må være på plass.

1.7 Årshjul

Lag en årsplan for gjennomføring av rutiner og risikovurdering av arbeidet med personopplysninger i organisasjonen. Sørg for at de registrertes rettigheter blir oppfylt.

2. Bruk av bilder i idrettslaget

2.1 Kjøreregler for bildebruk

Det er viktig å ha respekt for barn, unge og voksnes integritet og rett til personvern.

- Det er god skikk å spørre om lov før bilder tas.
- Hovedregelen er at det alltid skal innhentes samtykke fra alle som lett kan identifiseres på bildene før de publiseres. Dersom de som er avbildet er under 15 år, må samtykke hentes inn både av barnet selv og foresatte.
- Loven stiller i utgangspunktet ikke krav til at samtykket skal være skriftlig, men ved bruk av samtykkeerklæringen vil det ikke være rom for tvil om at samtykke er gitt.
- Samtykkeerklæring finnes på basket.no under klubb utvikling og klubbguiden.

2.2 Bruk av andres bilder

- Skriftlig avtale med fotograf
- Hvem eier?
  - o Du kan ikke bruke eller publisere bilder som du ikke eier rettigheter til eller har kjøpt brukerlisens til.
  - o Brukslisens kan du få kjøpt av fotografen eller et bildebyrå som representerer fotografen.

2.3 Informer om retningslinjene for publisering av bilder og film

NBBF og NIF oppfordrer alle idrettslag til å gjøre retningslinjene for publisering av bilder og film kjent i idrettslaget.

Retningslinjer for publisering av bilder og film

- Før bildet eller film publiseres skal det være innhentet samtykke fra alle på bildet, og fra deres foresatte dersom barna er under 15 år.
- Ved innhenting av samtykke til å publisere bilder og film bør samtykkeskjema brukes. Det er kun et aktivt samtykke som kan gi grunnlag for å publisere bilder og film.
- Dersom et barn ikke ønsker at bilder eller film skal publiseres skal dette overstyre foreldrenes ønske om publisering.
- Vær bevisst i hvilke situasjoner det tas bilder eller film. Ta aldri bilder av nakne personer og vær varsom med å ta bilder av lettkledde barn. Vis måtehold ved bruk av fullt navn på barn.

- Det skal alltid samtykkes særskilt for hvert enkelt bilde eller film som skal benyttes til medier.
- Et samtykke kreves også ved publisering av bilder og film i lukkede grupper på nett, som for eksempel Facebook, eller andre nettsteder som er passord beskyttet.
- Dersom et samtykke trekkes tilbake, må publiserte bilder og film slettes.

Retningslinjene er utarbeidet på bakgrunn av de krav som stilles i personopplysningsloven og åndsverksloven. Uønsket publisering og deling kan føre til erstatningsansvar og straffeansvar ifølge personopplysningsloven og åndsverksloven.

3. Streaming og liveoppdateringer av idrettsarrangement

Det tilgjengeliggjøres i stadig økende grad resultater, bilder og opptak fra ulike idrettsarrangement ved hjelp av livestreaming eller liveoppdateringer.

For at streaming og liveoppdateringer skal være tillatt, må det foretas en interesseavveining mellom idrettens ønske om å benytte streaming eller liveoppdateringer og vurdere dette opp mot de som blir synliggjort og deres rett til personvern og beskyttelse.

Det må for hvert enkelt tilfelle/arrangement tas stilling til og dokumenteres hvilke egnede tiltak som iverksettes for å ivareta personvernet på en god måte, slik at situasjonen blir minst mulig krenkende for de berørte.

Ved at det streames eller foretas liveoppdateringer, behandles personopplysninger om de som blir synliggjort i opptaket eller oppdateringene. Dette er personopplysninger som:

- Navn på alle spillere, lagledere, trenere og dommere
- Navn på lag
- Aktivitet
- Ulike prestasjoner (målscoreinger/utvisninger/resultatlistene osv.)
- Opptak og bilder

Tiltak og rutiner som bør være på plass i idrettslag ved bruk av slike hjelpemidler for å sikre minst mulig krenkende situasjon ovenfor den/de berørte:

3.1 Hva skal streames?

- Er det nødvendig/behov å streame eller liveoppdatere i treningssammenheng?
- Hvis det er nødvendig å streame eller liveoppdatere i treningssammenheng – vil det i så fall være mulig å skille på ulike aldersgrupper?
- Er det tilstrekkelig at kun deler av et arrangement streames eller oppdateres?
- Er det tilstrekkelig å tilgjengeliggjøre kun noe informasjon, for eksempel at det ikke streames, men at kun visse resultater tilgjengeliggjøres? Vil formålet fortsatt være tilfredsstillende?
- Kan streamingen eller liveoppdateringen begrenses til noen typer arrangement?
- Kan det skilles på bredde vs. toppidrettsarrangement?

3.2 Hvordan?

- Ikke ta opptak eller bilder av annet enn det som er relevant (bildet bør kun fange opp det man har til hensikt å overvåke).
- Tiltak vil kunne være å endre kameraplassering og vinkel, snevre inn bildeutsnitt osv.

3.3 Informasjon

- Det bør gis god informasjon om at det streames og liveoppdateres både i forkant og under selve arrangementet. Her bør det blant annet stå hva formålet er, at det er mulig å reservere seg og hvor man kan lese mer informasjon.
- Informasjon i forkant bør legges ut på relevante nettsteder.
- Informasjonen på selve arrangement, for eksempel i hall, bør være av en viss størrelse og plassering som gjør det lett å få med seg at det streames eller liveoppdateres.
- Informasjon må være tilgjengelig for både aktive/utøvere og foreldre.

3.4 Følgende rutiner bør som et minimum være på plass

- Informasjon: Rutiner for den informasjon som skal gis i haller og i forkant av arrangement på nettsteder.
- Tilgang: Rutiner for hvem som kan se på opptakene og hvordan opptakene/opplysningene håndteres og oppbevares i etterkant.
- Sletting: Rutiner som sørger for at opptakene ikke oppbevares lenger enn nødvendig og deretter slettes.
- Rutiner som sørger for å tagge/spore opp opptak og eventuelle samtykker som er nødvendig når en person ber om å få slettet opptak eller trekker samtykket tilbake.
- Rutiner for personer som ønsker å reservere seg fra streaming eller av ulike årsaker har behov for beskyttelse.

4. Personvern og bruk av e-post

Hva er greit å hente inn og sende via e-poste i forhold til personopplysninger og hvordan beskytte informasjonen på best mulig måte?

I utgangspunktet er det er greit å benytte e-post til kommunikasjon av personopplysninger, men utveksling eller deling av personopplysninger per e-post er likevel ikke tillatt uten at man har et såkalt gyldig behandlingsgrunnlag til å kunne gjøre dette. Når det gjelder vanlige kontaktopplysninger (navn, adresse osv.) så vil idrettslag normalt kunne dele dette i kraft av medlemsavtalen man har med hvert enkelt medlem. Derimot når det gjelder særlige kategorier av personopplysninger som medisinske/helserelaterte opplysninger så kreves det et samtykke fra den det gjelder for at man skal kunne utveksle denne type opplysninger.

E-poster er å anse som ukrypterte, noe som innebærer at e-postene ikke går direkte fra sender til mottaker, men via mange forskjellige knutepunkt før den kommer frem. Dette betyr at det kan være mulig for andre å lese innholdet. Når personopplysninger utveksles via e-post, så bør det derfor vises forsiktighet med tanke på hva e-posten inneholder av type

personopplysninger. Dette selv om det er på plass et gyldig behandlingsgrunnlag til å kunne kommunisere personopplysninger per e-post.

4.1 E-post som inneholder særlige kategorier av personopplysninger:

Når det gjelder særlige kategorier av personopplysninger som for eksempel medisinske og helserelaterte opplysninger, rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion eller fagforeningsmedlemskap så bør denne type opplysninger ikke sendes via ordinær e-post. Hvis det likevel skulle være aktuelt, må tiltak iverksettes gjennom å sørge for en sikker kommunikasjonsløsning som kryptering og passordbeskyttelse. Andre tiltak vil kunne være at e-posten i tillegg merkes med «e-post med helseopplysninger». Dette for å gjøre mottaker oppmerksom på innholdet og gi bedre mulighet for oversikt og kontroll over denne type henvendelser for mottaker.

4.2 E-post som inneholder andre beskyttelsesverdige opplysninger:

Andre type personopplysninger det bør vises forsiktighet med og som vurderes mer beskyttelsesverdige er personnummer, opplysninger om økonomiske forhold og om arbeids-, utdannelses- og ansettelsesforhold. Dette gjelder også opplysninger om familieforhold.

Det anbefales at e-post benyttes med varsomhet til kommunikasjon også av denne type opplysninger med mindre innholdet er kryptert eller passord beskyttet.

4.3 Annet å huske på:

Når e-poster inneholder personopplysninger, så skal det uavhengig av om innholdet er særlig beskyttelsesverdig eller ikke, alltid tas en vurdering av om den samlede informasjonen er av et slikt omfang at innholdet totalt sett ikke er egnet å oversende per epost.

Det er også viktig å ta en ekstra sjekk av mottaker(e) for å påse at adresser er riktig og at ikke flere for forhåndsdefinerte mottakere står oppgitt som ikke skal ha e-posten som sendes.

Dersom e-poster inneholder helseopplysninger eller annen beskyttelsesverdig informasjon og ikke er kryptert, bør ikke henvendelsen besvares. Det bør gis tilbakemelding om at oversendelsen må ha en sikker kommunikasjonsløsning før den blir besvart, alternativt at det benyttes telefon eller fysisk kontakt.

Spørsmål angående personvern og GDPR kan rettes til din lokale idrettskrets <https://www.idrettsforbundet.no/idrettskretser/>, eller klubb og utviklingskonsulent i NBBF Ragnhild Riis ragnhild@basket.no.